

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Wspólny komunikat do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów »Przegląd polityki handlowej – otwarta, zrównoważona i asertywna polityka handlowa«”

(COM(2021) 66 final)

(2021/C 374/12)

Sprawozdawca: **Timo VUORI**

Współsprawozdawca: **Christophe QUAREZ**

Wniosek o konsultację	Komisja Europejska, 26.3.2021
Podstawa prawna	Art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Stosunków Zewnętrznych
Data przyjęcia przez sekcję	16.6.2021
Data przyjęcia na sesji plenarnej	8.7.2021
Sesja plenarna nr	562
Wynik głosowania	
(za/przeciw/wstrzymało się)	208/2/1

1. Wnioski i zalecenia

1.1. **Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) z zadowoleniem przyjmuje prezentację nowej strategii dotyczącej polityki handlowej UE.** Oprócz światowej pandemii przed handlem światowym i gospodarką europejską stoją też inne zagrożenia i szanse. Teraz jest odpowiedni czas, by ponownie przemyśleć zasady handlu światowego i unijnego. Aby opracować właściwe narzędzia, UE będzie musiała najpierw przeanalizować i określić ilościowo zmiany w handlu, dokonując rozróżnienia między zmianami tymczasowymi i związanymi z pandemią COVID-19 a trwałymi zmianami.

1.2. **EKES popiera promowanie „otwartej, strategicznej i asertywnej” polityki handlowej** jako sposobu na poprawę dostępu do rynku i wyrównanie warunków działania. W praktyce polityka handlowa musi pobudzać zrównoważony wzrost i konkurencyjność i wspierać godziwe miejsca pracy i większy wybór dla konsumentów w Europie. Pozytywny rozwój gospodarczy zależy od dobrego połączenia polityki zewnętrznej i wewnętrznej. Polityka handlowa jest tylko jednym z elementów rozwiązania ⁽¹⁾.

1.3. EKES zgadza się, że **modernizacja Światowej Organizacji Handlu (WTO) jest nadrzędnym priorytetem ze względu na jej centralną rolę w tworzeniu skutecznej wielostronnej matrycy** nowoczesnej agendy handlowej obejmującej kwestie środowiskowe i społeczne. W związku z tym UE musi przeprowadzić ambitnym reformom WTO i promować nowoczesną agendę tej organizacji, przełamując różne tabu (dotyczące społecznych aspektów handlu) i podejmując obecne i przyszłe wyzwania w sposób uwzględniający zrównoważony rozwój. W tym celu EKES wzywa UE i jej państwa członkowskie do nawiązania strategicznej współpracy z kluczowymi partnerami handlowymi w priorytetowych kwestiach wielostronnych ⁽²⁾.

1.4. **EKES uważa, że UE powinna promować lepsze wielostronne i dwustronne systemy i normy handlowe** w związku z wyzwaniami w zakresie zmiany klimatu i przemian społecznych, rolnictwa, walki z korupcją, cyfryzacji w dziedzinie gospodarki i podatków, ochrony środowiska, różnorodności biologicznej, gospodarki o obiegu zamkniętym i bezpieczeństwa zdrowotnego ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. C 364 z 28.10.2020, s. 108; Dz.U. C 47 z 11.2.2020, s. 38.

⁽²⁾ Dz.U. C 364 z 28.10.2020, s. 53.

⁽³⁾ Dz.U. C 364 z 28.10.2020, s. 37.

1.5. **EKES od dawna apeluje, by zrównoważony rozwój był jednym z czynników napędzających politykę handlową z uwagi na kluczową rolę, jaką może odgrywać handel w realizacji celów zrównoważonego rozwoju określonych przez ONZ.** Dlatego też z zadowoleniem przyjmuje fakt, że polityka handlowa UE koncentruje się na zrównoważonym rozwoju, a porozumienie paryskie staje się zasadniczym elementem przyszłych umów handlowych i inwestycyjnych. EKES ponawia swój apel, by tym zasadniczym elementem były także główne konwencje Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) ⁽⁴⁾.

1.6. **EKES wzywa do ambitnego wzmocnienia oraz skutecznego egzekwowania rozdziałów dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju w dwustronnych umowach handlowych i inwestycyjnych UE.** Zbliżający się przegląd rozdziałów dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju ⁽⁵⁾ stanowi integralną część strategii handlowej UE.

1.7. **EKES w pełni popiera wzmocnienie zrównoważonego charakteru globalnych łańcuchów wartości ⁽⁶⁾.** Polityka handlowa UE musi wspierać międzynarodowe prace nad wyrównaniem warunków działania w globalnych łańcuchach dostaw poprzez opracowanie instrumentów przeciwdziałania korupcji oraz naruszeniom praw człowieka, praw socjalnych, pracowniczych i ekologicznych. EKES uważa, że UE musi opracować ambitne prawodawstwo unijne, np. dotyczące należytej staranności w łańcuchach dostaw oraz zrównoważonego charakteru zamówień publicznych.

1.8. **EKES ubolewa nad brakiem odniesienia do kluczowej roli społeczeństwa obywatelskiego w handlu i podkreśla potrzebę zacieśnienia współpracy ze społeczeństwem obywatelskim, od kształtowania narzędzi i umów handlowych po ich monitorowanie.** Wzywa do przywrócenia grupy ekspertów ds. umów o wolnym handlu (FTA), która zapewniała tak bardzo potrzebne niezrównane, głębokie i regularne zaangażowanie w konkretne kwestie handlowe. Podkreśla również potrzebę wzmocnienia wewnętrznych grup doradczych będących kluczowymi instytucjonalnymi filarami monitorowania nowoczesnych umów o wolnym handlu.

1.9. **EKES zauważa, że UE musi lepiej zrozumieć znaczenie globalnych łańcuchów wartości oraz ich wpływ na przedsiębiorstwa i ludzi.** Dywersyfikacja źródeł dostaw może być lepszym narzędziem zwiększania odporności niż ograniczanie tych źródeł. Pomocne byłoby także ustanowienie mechanizmów monitorowania w celu uniknięcia koncentracji źródeł dostaw na poziomie przedsiębiorstw i w ramach zamówień publicznych.

1.10. **EKES popiera zwiększenie odporności łańcuchów wartości, zwłaszcza poprzez ich zrównoważenie.** Gospodarka UE zależy od globalnych łańcuchów dostaw, a autonomia UE musi odzwierciedlać tę rzeczywistość. Kryzys związany z COVID-19 pokazał potrzebę wzmocnienia autonomii UE w obszarach krytycznych i strategicznych i ważne jest, aby UE najpierw oceniła swoje słabe punkty. EKES popiera działania UE na rzecz obowiązkowej należytej staranności w łańcuchach dostaw jako sposobu na zwiększenie ich odporności, co pomoże przedsiębiorstwom w określeniu zagrożeń związanych z normami społecznymi i środowiskowymi. W tym kontekście EKES popiera prace nad nowym traktatem ONZ w sprawie przedsiębiorstw i praw człowieka oraz konwencją MOP w sprawie godnej pracy w globalnych łańcuchach dostaw ⁽⁷⁾.

1.11. **EKES podkreśla, jak ważne jest korzystanie z szerokiego wachlarza unijnych umów o wolnym handlu, które odzwierciedlają wartości UE i normy międzynarodowe.** W obszarach, w których WTO nie może działać lub w pełni realizować interesów UE, Unia powinna liczyć na te umowy zawarte z krajami o wiodących i wschodzących gospodarkach w dziedzinie handlu międzynarodowego. Mimo istnienia szerokiej sieci ponad 60 % handlu zagranicznego UE nadal odbywa się poza zakresem umów preferencyjnych, w oparciu o ogólne zasady WTO.

1.12. **EKES wzywa UE do zawarcia ambitnych umów o wolnym handlu zwłaszcza z partnerami handlowymi w Azji i Ameryce.** EKES podkreśla strategiczne znaczenie pogłębiania współpracy w szczególności z USA przy budowaniu partnerstw strategicznych z krajami sąsiadującymi z UE i krajami objętymi procesem rozszerzenia, w tym z państwami śródziemnomorskimi i afrykańskimi. Ponadto UE musi w dalszym ciągu polepszać stosunki handlowe z krajami Azji i Ameryki Łacińskiej oraz wyrównywać warunki działania.

1.13. **EKES zauważa, że UE musi zapewnić, by proces między negocjacjami a ratyfikacją unijnych umów handlowych i inwestycyjnych przebiegał sprawniej, aby dbać o reputację UE jako partnera handlowego.** Od momentu otrzymania mandatu i przez cały czas trwania negocjacji ⁽⁸⁾, Komisja musi współpracować z Parlamentem Europejskim i społeczeństwem obywatelskim, zwłaszcza za pośrednictwem EKES-u, aby uwzględnić te obawy i ustosunkować się do nich, by zapewnić sprawniejsze procesy ratyfikacji.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 129 z 11.4.2018, s. 27.

⁽⁵⁾ Poświęcona temu tematowi opinia z inicjatywy własnej REX/535 ma zostać przyjęta we wrześniu 2021 r.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 429 z 11.12.2020, s. 197.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 97 z 24.3.2020, s. 9.

⁽⁸⁾ Poświęcona temu tematowi opinia z inicjatywy własnej REX/536 ma zostać przyjęta na początku 2022 r.

1.14. **EKES z zadowoleniem przyjmuje konkretne działania mające na celu wdrożenie, wspieranie i zapewnienie skutecznego wdrożenia istniejących unijnych umów o wolnym handlu.** Umowy te są dla UE cennym narzędziem wspierania przepływu towarów i usług w globalnych łańcuchach dostaw i zapewniania większej odporności Unii. Główny urzędnik ds. egzekwowania przepisów handlowych powinien zwiększyć spójność wdrażania i egzekwowania umów UE i WTO, w tym rozdziałów dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju.

1.15. **EKES z zadowoleniem przyjmuje fakt, że UE asertywnie i jednostronnie broni unijnych wartości i zobowiązań handlowych, gdy wszystkie inne opcje zawodzą.** UE powinna również uwzględniać wszystkie możliwe polityczne i gospodarcze skutki takich decyzji.

1.16. **EKES popiera dalsze wykorzystywanie przez UE pomocy na rzecz wymiany handlowej, aby pomóc krajom rozwijającym się we wdrażaniu umów handlowych i wspierać przestrzeganie zasad i norm, w szczególności związanych ze zrównoważonym rozwojem.**

1.17. **EKES podkreśla potrzebę zagwarantowania równych warunków działania dla unijnego sektora rolnego.** Europejskie produkty rolne powinny mieć lepszy dostęp do rynku państw trzecich, a produkty przywożone w zamian z państw trzecich muszą spełniać europejskie normy w zakresie zrównoważonego rozwoju i bezpieczeństwa żywności. Umowy o wolnym handlu z UE muszą być zgodne z unijnymi przepisami dotyczącymi środków sanitarnych i fitosanitarnych oraz z zasadą ostrożności⁽⁹⁾.

1.18. **EKES z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w nowej polityce handlowej na wszystkich szczeblach szczególną uwagę poświęcono małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP)**⁽¹⁰⁾. EKES ponawia apel o zwiększenie działań informacyjnych na temat wpływu handlu międzynarodowego na przedsiębiorstwa i obywateli.

2. Uwagi ogólne

2.1. EKES wyraża zadowolenie w związku z tym, że Komisja zwróciła się o dzielenie się poglądami i pomysłami na temat tego, w jaki sposób zapewnić, by nowa polityka handlowa UE przynosiła korzyści przedsiębiorstwom i ludziom. W szczególności podziela pogląd o pilnym charakterze przeglądu, biorąc pod uwagę konkretną rolę, jaką może odegrać handel w wychodzeniu z pandemii Covid-19. Handel jest dla EKES-u priorytetem i dlatego wniósł on znaczący wkład do szeroko zakrojonych konsultacji społecznych w tym zakresie⁽¹¹⁾.

2.2. Handel międzynarodowy ma zasadnicze znaczenie dla europejskiej gospodarki i obywateli. Handel ten wspiera ponad 35 mln miejsc pracy w UE, z których 45 % jest zależnych od inwestycji zagranicznych. MŚP stanowią ponad 85 % wszystkich unijnych eksporterów. Handel międzynarodowy odpowiada za 43 % produktu krajowego brutto UE. Dzięki unijnemu jednolitemu rynkowi obejmującemu 450 mln konsumentów i PKB wynoszącemu 25 000 EUR na mieszkańca UE jest największym i atrakcyjnym rynkiem konsumenckim na świecie. UE jest światowym liderem w handlu produktami rolno-spożywczymi oraz najważniejszym partnerem handlowym dla ponad 80 krajów. Wszystkie te czynniki sprawiają, że UE jest największym międzynarodowym podmiotem handlowym. Gospodarka UE jest silnie połączona z resztą świata.

Znaczenie otwartego i inkluzywnego handlu międzynarodowego dla europejskiej gospodarki i obywateli

2.3. EKES popiera dalsze wypełnianie przez UE jej podstawowej misji w zakresie polityki handlowej, jaką jest otwieranie rynków na europejskie towary, usługi, inwestycje i zamówienia publiczne, ograniczanie i eliminowanie nieuzasadnionych barier handlowych w państwach trzecich oraz wyrównywanie warunków działania do międzynarodowych i dwustronnych systemów handlowych. Ponadto EKES uważa, że polityka handlowa powinna bezwzględnie promować wartości UE i normy międzynarodowe, pobudzać zrównoważony rozwój, przeciwdziałać zmianie klimatu i zwiększać bezpieczeństwo.

2.4. EKES wyraża zadowolenie, że strategia handlowa stanowi odpowiedź na obawy niektórych zainteresowanych stron wyrażone w ramach konsultacji społecznych. Brakuje w niej jednak refleksji na temat sposobów zwiększenia zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w politykę handlową⁽¹²⁾. EKES podkreśla potrzebę dalszej współpracy ze społeczeństwem obywatelskim na szczeblu krajowym i unijnym, wykraczającej poza przegląd ustanowionego Dialogu ze Społeczeństwem Obywatelskim, w celu zapewnienia, by polityka handlowa wносиła wartość dodaną do naszego codziennego życia.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 429 z 11.12.2020, s. 66.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 429 z 11.12.2020, s. 210.

⁽¹¹⁾ Komitet Monitorujący EKES-u ds. Handlu Międzynarodowego – wkład w przegląd polityki handlowej, wrzesień 2020 r.

⁽¹²⁾ Poświęcona temu tematowi opinia z inicjatywy własnej REX/536 ma zostać przyjęta na początku 2022 r.

2.5. Kryzys związany z COVID-19 uwidoczniał słabe strony światowego systemu handlowego i pracowników w łańcuchach dostaw⁽¹³⁾ w obliczu kryzysu zdrowotnego. Utrata kontroli nad łańcuchami wartości i uświadomienie sobie zależności przemysłowej UE wywołała pytania o powiązania między zdrowiem a handlem.

3. Uwagi szczegółowe

Umiejętne wykorzystanie „otwartej strategicznej autonomii”

3.1. EKES popiera ideę otwartej strategicznej autonomii UE. UE musi przyjąć strategiczne podejście, by zachować otwartość i równe warunki działania dzięki nowoczesnej polityce handlowej i inwestycyjnej UE. Musi też promować otwarty i sprawiedliwy handel oparty na zasadach oraz chronić przedsiębiorstwa, pracowników i konsumentów przed wszelkimi nieuczciwymi praktykami handlowymi.

3.2. Wzmocnienie odporności i zrównoważonego rozwoju jest wyborem strategicznym dla UE. Należy znaleźć właściwą równowagę między otwartością a autonomią europejskiej gospodarki. Zrównoważony rozwój jest warunkiem osiągnięcia odporności.

Lepsze zrozumienie zwiększania odporności i zrównoważenia łańcuchów wartości

3.3. Polityka handlowa UE może odegrać kluczową rolę w odbudowie po pandemii COVID-19, biorąc pod uwagę głęboką integrację naszej gospodarki z globalnymi łańcuchami wartości.

3.4. UE musi dokładnie ocenić swoją zależność od światowych i globalnych łańcuchów dostaw. Przywóz może zapewnić odporność poprzez dywersyfikację źródeł dostaw⁽¹⁴⁾.

3.5. Istnieje potrzeba poprawy koordynacji i odporności na szczeblu wielostronnym, zwłaszcza na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych, a także MOP, WTO i Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD). UE musi na przykład lepiej wykorzystywać instrumenty międzynarodowe, takie jak Deklaracja MOP dotycząca przedsiębiorstw wielonarodowych⁽¹⁵⁾ lub nowe wskaźniki jakościowe OECD dotyczące wpływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych na zrównoważony rozwój⁽¹⁶⁾. Musi także popierać rozszerzenie zakresu porozumienia WTO w sprawie produktów farmaceutycznych poprzez objęcie nim większej liczby produktów i krajów. Ponadto należy kontynuować liberalizację handlu technologiami i produktami medycznymi.

3.6. UE będzie w dalszym ciągu zależna od przywozu różnych towarów i usług, od surowców po zaawansowane technologie. Kluczowe znaczenie ma zapewnienie, by rynek UE pozostał otwarty. W gospodarce cyfrowej UE musi wspierać „inteligentną suwerenność technologiczną”, w ramach której handel cyfrowy umożliwia sprawny przepływ innowacji oraz zaawansowanych technologicznie towarów i usług przy jednoczesnej ochronie europejskich wartości i norm w zakresie prywatności danych i cyberbezpieczeństwa.

3.7. UE może wspierać repatriację produkcji do Europy, tworząc lepsze otoczenie biznesowe dla inwestycji, innowacji i produkcji. Dywersyfikacja łańcuchów dostaw może być ważnym krokiem na rzecz zwiększenia odporności. Dlatego UE musi wspierać przedsiębiorstwa w ich decyzjach handlowych, zapewniając solidne i sprawiedliwe warunki biznesowe za pomocą dwustronnych umów o wolnym handlu z UE i jednolitego rynku UE.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 429 z 11.12.2020, s. 197.

⁽¹⁴⁾ ECIPE, Occasional Paper 06/2020, Globalization Comes to the Rescue: How Dependency Makes Us More Resilient [„Globalizacja przychodzi na ratunek: jak zależność czyni nas odporniejszymi”]; raport Kommers Kollegium Improving Economic Resilience Through Trade [„Poprawa odporności gospodarczej dzięki handlowi”], 2020.

⁽¹⁵⁾ Trójstronna deklaracja zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej (deklaracja MNE) (2017).

⁽¹⁶⁾ <https://www.oecd.org/investment/fdi-qualities-indicators.htm>

Potrzeba reformy WTO i ogólnoświatowych zasad na rzecz bardziej zrównoważonej i sprawiedliwej globalizacji

3.8. EKES popiera aktywną rolę UE w kształtowaniu ogólnoświatowych zasad⁽¹⁷⁾. Rok 2021 może być punktem zwrotnym w zarządzaniu handlem, w związku z czym EKES popiera zaangażowanie UE na rzecz otwartego, opartego na zasadach wielostronnego systemu handlowego obejmującego zreformowaną WTO⁽¹⁸⁾. UE i jej państwa członkowskie muszą wykorzystywać swoje wpływy i aktywnie angażować się, tworząc strategiczne sojusze z partnerami o podobnych poglądach, aby zapewnić, że przestrzeganie międzynarodowych norm pracy określonych i monitorowanych przez MOP będzie częścią debaty na temat reformy WTO. EKES z zadowoleniem przyjmuje niedawną propozycję Stanów Zjednoczonych w sprawie rozwiązania globalnego problemu pracy przymusowej na statkach rybackich w ramach trwających negocjacji WTO w sprawie dotacji dla rybołówstwa⁽¹⁹⁾, co jest pozytywnym przykładem i szansą na rozwinięcie tego ambitnego i odnowionego podejścia.

Sposoby wspierania zielonej transformacji poprzez odpowiedzialne i zrównoważone łańcuchy wartości

3.9. Unijna polityka handlowa powinna być zgodna z polityką UE dotyczącą Zielonego Ładu, w tym z nowymi wymogami w zakresie cyfrowej, zielonej i sprawiedliwej transformacji. Dlatego też ważne jest, by przygotować się do wprowadzenia nowych instrumentów, takich jak mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂, który musi być zgodny z zasadami WTO, skuteczny w walce ze zmianą klimatu i użyteczny dla konkurencyjności przemysłu UE⁽²⁰⁾. EKES popiera rozpoczęcie dialogu z państwami niebędącymi członkami UE i głównymi partnerami handlowymi, takimi jak USA i Chiny⁽²¹⁾.

3.10. Globalne łańcuchy dostaw są zasadniczym elementem handlu międzynarodowego i gospodarki. Łańcuchy te są złożone, zróżnicowane i rozdrobnione, co wiąże się zarówno z możliwościami, jak i z zagrożeniami. EKES wzywa UE do gromadzenia większej ilości danych na temat pozytywnych i negatywnych skutków globalnych łańcuchów dostaw dla UE⁽²²⁾.

Wykorzystywanie regulacyjnego wpływu UE

3.11. UE jest największym podmiotem świadczącym usługi na świecie. Unijna polityka handlowa może wspierać globalne otoczenie biznesowe, w którym usługodawcy z UE mogą rozwijać się, wprowadzać innowacje i konkurować. Handel cyfrowy ma znaczenie na szczeblu globalnym, zwłaszcza z powodu zmian wywołanych przez pandemię COVID-19, w związku z czym UE musi dążyć do osiągnięcia przez WTO szybkiego i ambitnego porozumienia w sprawie handlu elektronicznego.

3.12. Polityka handlowa UE powinna uzupełniać działania podejmowane przez inne międzynarodowe organizacje regulacyjne, takie jak prace OECD nad systemami gospodarczymi i podatkowymi. Polityka ta powinna także wspierać tworzenie skutecznych systemów współpracy między organami podatkowymi, organami ścigania i organami sądowymi w krajach partnerskich.

3.13. Strategia UE powinna zoptymalizować zdolność UE do uruchomienia wszystkich swoich instrumentów jednostronnych, dwustronnych i wielostronnych, takich jak wiążący charakter rozdziałów dotyczących zrównoważonego rozwoju w umowach handlowych i inwestycyjnych, instrumenty ochrony handlu, filtrowanie inwestycji zagranicznych, zwalczanie barier handlowych, kierowanie spraw do organu rozstrzygnięcia sporów WTO czy mechanizmy konsultacji i rozwiązywania sporów w dwustronnych umowach handlowych.

3.14. UE potrzebuje skutecznych instrumentów ochrony handlu, a mianowicie: krótszych okresów obowiązywania środków tymczasowych, mniejszych obciążeń dla przemysłu UE w zakresie prowadzenia dochodzeń oraz silniejszych instrumentów w zakresie subsydiów zagranicznych. Unia mogłaby rozważyć wprowadzenie narzędzia ad hoc wykraczającego poza rozporządzenie dotyczące egzekwowania, które umożliwiłoby dostosowanie warunków dostępu do rynku w przypadku braku wzajemnych zobowiązań, jeśli stosowane praktyki w znaczący sposób szkodziłyby interesom handlowym UE.

3.15. Nowe kraje partnerskie będące stronami umów o wolnym handlu z UE powinny wykazać, że w pełni przestrzegają głównych konwencji MOP jako warunku wstępnego zawarcia umowy handlowej. Konwencje te muszą stanowić podstawowy element jakiegokolwiek umowy o wolnym handlu. Jeśli kraj partnerski nie ratyfikował lub nie wdrożył odpowiednio tych konwencji bądź nie wykazał, że zapewnia równoważny poziom ochrony, EKES wzywa w tym przypadku

⁽¹⁷⁾ Dz.U. C 364 z 28.10.2020, s. 53.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 159 z 10.5.2019, s. 15.

⁽¹⁹⁾ „The Use of Forced Labor on Fishing Vessels” [„Wykorzystywanie pracy przymusowej na statkach rybackich”], propozycja Stanów Zjednoczonych dla WTO, 26 maja 2021 r., <https://ustr.gov/sites/default/files/IssueAreas/Trade%20Organizations/WTO/US.Proposal.Forced.Labor.26May2021.final%5B2%5D.pdf>.

⁽²⁰⁾ Dz.U. C 429 z 11.12.2020, s. 122. Przyszła opinia NAT/834 w sprawie mechanizmu dostosowania emisji dwutlenku węgla na granicach.

⁽²¹⁾ Dz.U. C 364 z 28.10.2020, s. 37.

⁽²²⁾ Dz.U. C 429 z 11.12.2020, s. 197.

do ustanowienia wiążącego i możliwego do wyegzekwowania planu działania na rzecz ratyfikacji tych konwencji, przy wsparciu technicznym ze strony MOP. Wspomniany plan działania powinien również stanowić integralną część rozdziałów dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju, aby zapewnić terminowe wypełnienie tych zobowiązań.

3.16. Ponadto każda unijna umowa o wolnym handlu musi opierać się na skuteczniejszej polityce UE w zakresie oceny, co pozwoli usprawnić unijne oceny skutków gospodarczych i oceny wpływu na zrównoważony rozwój, a także ocenę ex post po pięciu latach⁽²³⁾. Musi także przewidywać środki wyrównawcze w celu złagodzenia potencjalnych negatywnych konsekwencji. Wreszcie UE musi wzmocnić i lepiej wykorzystywać swoje instrumenty, aby zapewnić warunki uczciwej konkurencji z państwami niebędącymi członkami UE.

3.17. Jedynie przedsiębiorstwa z państw przestrzegających podstawowych konwencji MOP i porozumienia klimatycznego z Paryża powinny mieć dostęp do zamówień publicznych UE. UE umożliwiła państwom spoza UE udział w jej zamówieniach publicznych, ale wiele z tych krajów nie odwzajemniło się jeszcze tym samym. Jest to szkodliwe dla przedsiębiorstw europejskich. Konieczne jest sfinalizowanie rozporządzenia w sprawie instrumentu dotyczącego udzielania zamówień publicznych w kontekście międzynarodowym, aby wzmocnić pozycję UE. W ramach zawieranych przez UE umów o wolnym handlu należy promować najlepsze praktyki dotyczące uwzględniania kryteriów środowiskowych i społecznych w zamówieniach publicznych⁽²⁴⁾.

3.18. UE musi nadal wykorzystywać swoją pomoc na rzecz wymiany handlowej, aby pomóc krajom rozwijającym się we wdrażaniu umów handlowych i wspierać przestrzeganie zasad i norm, w szczególności związanych ze zrównoważonym rozwojem. Musi także budować sprawiedliwe i dobrze prosperujące stosunki gospodarcze z krajami rozwijającymi się w celu ograniczenia ubóstwa i tworzenia godnych miejsc pracy oraz tworzyć silniejsze powiązanie między preferencyjnym dostępem a przestrzeganiem norm międzynarodowych, takich jak prawa pracownicze i prawa człowieka.

Bruksela, dnia 8 lipca 2021 r.

Christa SCHWENG
Przewodnicząca
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

⁽²³⁾ Dz.U. C 47 z 11.2.2020, s. 38.

⁽²⁴⁾ Dz.U. C 429 z 11.12.2020, s. 197.